Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 138. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СВОБОДА, СУБОТА, 21-го ЛИПНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 21, 1984 No. 138. VOL. XCI.

Відбудеться Світовий конгрес молоді та з'їзд пасторів

Елмгирст, Ілл. (о.г.). — З канцелярії Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства — Української Баптистської Церкви повідомляють, що в днях від 22-го до 29-го липня на українській біблійній оселі, біля Пітерборо, Онт., відбуватиметься 5-ий Світовий конгрес української баптистської молоді паралельно із з'їздом пасторів Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства.

Молодь із ЗСА, Канади, Південної Америки й кількома представниками з Австралії у великому Біблійному Центрі відзначить десятиріччя своєї діяльности в світовому маштабі, буде мати свої ділові наради, накреслить пляни діяльности на наступні три роки, вибере свій провід на нову каденцію і буде молитися за волю України та її поневоленого народу.

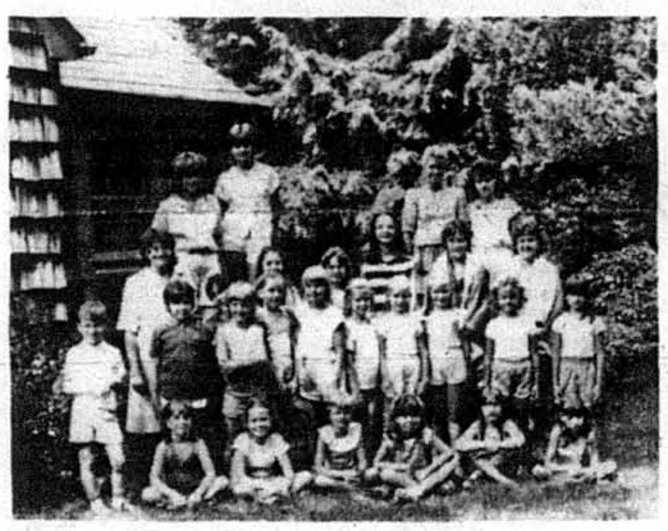
Пастор Овдій Хрипчук, голова конгресу та Всеукраїнського Об'єднання Молоді керуватиме конгресом — духовними та діловими сесіями. Хоровими співами буде керувати диригент Андрій Теслюк з Торонто. У програмі конгресу молоді семінари. Богослуження з участю молоді, спеціяльні зібрання, розривковий час і в усьому цьому на першому місці, за гаслом конгресу буде „Христос і Його наука любови до Бога та до рідного українського народу".

З'їзд пасторів включатиме семінари на тему: „Головні аспекти спасіння", викладачами на яких будуть пастори: Володимир Домашовець, Олекса Гарбузюк, д-р Микола Брич, Іван Барчук, Йосафат Іваськів, Іван Думич та інші.

У п'ятницю, 27-го липня, Управа Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства буде мати свої ділові наради, на яких накреслить напрямні Світового конгресу Всеукаїнського Євангельсько-Баптистського Братства, що припадає на наступний 1985 рік, визначить час і місце конгресу.

„Україна в неволі. Церква Христова там жорстоко переслідується і загнана в катакомби безбожною Москвою; кращі сини Церкви ув'язненні за Слово Боже і за свідчення Ісуса Христа. Наше завдання подати їм руку допомоги і тут, стати в обороні Віри Христової в Україні. З'їзд пасторів буде трактувати ці важливі справи", — заявив генеральний секретар Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, пастор В. Домашовець.

Дівчата таборують на Союзівці

Група дівчат біля „Львова". Перший зліва — син комендантки С. Гаврилюк.
(фото: ред. М. Коломиєць, „Український Тижневик");

Союзівка. — Після двох тижнів розваги, відпочинку і навчання української мови та дитячої літератури, пісень і танків, біля 20 хлопців, у віці від 7 до 11 років життя, попрощались з віллею „Львів" в суботу, 15-го липня, а її перейняли від них дівчата у цій самій віковій групі вже в неділю, 16-го липня.

Дівчат є біля 30 з близьких і дальших центрів українського зорганізованого життя. Ними опікується щоденно комендантка табору Стефанія Гаврилюк, а їй допомагають сестрички Маріянна Гаврилюк, Стеня Дзядів, Оксана Узлейчик і Стефанія Масна.

На програму складаються: руханка, прогулянки, навчання, купання, гри і забави тощо.

Табір триватиме до суботи, 29-го липня, а відтак на цій оселі УНСоюзу відбудеться курс українських народних танків.

А на український напис не стало місця...

Джерзі Сити, Н. Дж. — Від одного із пильних читачів „Свободи" редакція отримала картку, яка саме прийшла з привітом зі Львова. На ній видніє новий заїзд для автомобілів, недавно збудований, на якому видніють два написи: один латинськими літерами, а другий по-російськи „Львов". На український напис в українському Львові вже немає місця.

Це новий і видний доказ русифікації, яка проходить прискореним темпом в цілій своїй ширині на цій „нашій не своїй землі".

„Ті, що греблі рвуть" відбули свій з'їзд

Гантер, Н. Й. — Тут у Кетскильських горах відбули в суботу і неділю, 14-го і 15-го липня, свою чергову курінну раду члени 2-го Куреня УПС „Ті, що греблі рвуть".

В з'їзді взяло участь понад 30 сеньйорок, які на протязі двох днів дискутували над актуальними виховними справами, недалеким початком 3-го Пластового Конгресу та збором Конференції Українських Пластових Організацій, що мають відбутися у жовтні ц.р. на Союзівці.

З організаційних справ обговорено внутрішній правельник куреня та обрано провід, до якого увійшли: пл. сен. Галина Кутко — курінна, пл. сен. Віра Андрушків і пл. сен. Христя Савицька — заступниці курінної, пл. сен. Людмила Дармограй — писар і пл. сен. Марта Яцушко — скарбник.

В суботу увечері всі учасниці курінної ради були на концерті відомої молодої піяністки Юліяни Осінчук, що є активним членом куреня старших пластунок „Ті, що греблі рвуть", а в неділю, 15-го липня, присутні взяли зорганізовану участь в пластових одностроях у Богослуженні в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя.

„Ловіть злодія!" — каже ТАСС

Москва. — Говорять у народі, що злодій, щоб відвернути від себе увагу, втікаючи кричить: „ловіть злодія", показуючи при тому пальцем на іншу особу. Щось таке трапилося із Совєтським Союзом, який, без сумніву, був спричинником смерти 269 цивільних осіб на пасажирському літаку південнокорейської повітряної лінії, який, збившись з дороги, став жертвою совєтських повітряних піратів і був зістрілений ракетами на Далекому Сході.

Щоб скинути вину із Совєтського Союзу у Великобританії знайшлись люди, які опублікували в журналі „Діфенс Аташе" нову версію, ніби то Уряд ЗСА таки дійсно використовував цивільний корейський літак для своїх шпигунських цілей над Сахаліном, де, як відомо, СССР розбудував свої ракетні гнізда, звернені в першу чергу проти Японії й інших країн цього обширу.

Совєтське пресовер агентство ТАСС інформувало в червні, що „спіймані за руку представники регенівської адміністрації, яка заслала в радянський повітряний простір у вересні минулого року з шпигунськими цілями південнокорейський літак, всіляко викручується, намагаючись замести сліди свого злочину". ТАСС при тому наводить слова з виступу секретаря Департаменту оборони Каспара Вайнберґера, який заявив, після опублікованої образливої для ЗСА статті в англійському журналі, що у виступі журналу немає нічого нового і що він взагалі повторив тільки совєтську версію випадку. Очевидно, Вайнберґер категорично опрокинув правдивість англійської інформації, яка „пахне" провокацією і коріння якої сягають аж до Москви.

ТАСС, шукаючи правдивости своїх і англійських тверджень про зумисне порушення совєтського кордону південнокорейським літаком, наводить ще також слова „американського експерта по спецслужбах" Кеннета Лоренса, який свого часу дав був інтерв'ю для кореспондента ТАСС і висловив думку, що, мовляв, південнокорейський літак був шпигунським, а його

(Продовження на ст. 4)

О. Скоцень згадує про минуле

О. Скоцень в редакції „Свободи".

Джерзі Сити, Н.Дж. (О. К.). — Зустріч поміж земляками завжди приємна, бо звичайно при таких нагодах нагадуються „давні, добрі часи", а з ними виринають немов живі картини минулого, яке у споминах з правила краще як сьогоднішній день.

Тому інтерв'ю з нашим земляком зі Львова, що відвідав редакцію „Свободи" ми прийняли зі справжньою радістю, хоча доля не дала нам нагоди зізнати безпосередньо того „героя" українського спортового життя передвоєнного Львова в тих часах, коли він був на вершинах своєї слави. Але у розповіді про одисею цього леґендарного українського футболіста, про його життя повне важких, а то й трагічних переживань, ми несподівано знайшли один дуже близький нашому серцю момент, що надав зустрічі у „Свободі" особливо зворушливого забарвлення.

Олександер Скоцень — популярно відомий як „Леньо", розпочав свою футбольну кар'єру, маючи тільки 16 років. Був він у тому часі наймолодшим грачем Спортового Т-ва „Україна", де пересічний вік був 22-23 роки. До С. Т. „Україна" О. Скоцень дістався як багатонадійний спортовець-юнак з клюбу „Тризуб", де грав футбол із своїми обидвома братами Осипом і Володимиром. В „Україні" вибився скоро на найкращого напасника і в тій спортовій дружині грав берперервно аж до вибуху Другої світової війни, здобуваючи лаври та заслужений подив у глядачів та грачів. У тих роках приходилося, йому не раз переживати не лише спортові успіхи, але також переслідування і натиск польського окупанта, коли відкидав усі пропозиції переходу до польського футбольного клюбу. Втриматися цілий час в честі та славі українського спортовця не було легко і О. Скоцень зі сантиментом згадує тих, що йому до того допомогли у першу чергу мецената українських спортовців інж. Лева Шепаровича, що прийняв його на фіктивну працю до своєї фірми і допомагав морально та матеріяльно довгими роками.

Він теж підкреслює, що у його вихованні та розвит-

(Продовження на ст. 4)

Д. НАГІРНИЙ КОНТУЖЕНИЙ

Мейплвуд, Н. Дж. — Данило Нагірний, який мав змагатися в крайових тенісових чемпіонатах в Бруклайні, Масс., біля Бостону, не міг взяти участи в цьому турнірі з уваги на контузію ноги. Він теж мусів зрезиґнувати з участи в крайових чемпіонатах юнаків в Луївілл, Кентакі, які починаються сьогодні. Наступним турніром в якому цей 17-літній юнак візьме участь буде Мючуал Бенефіт в Лівінгстоні, Н. Дж.

ПОЛЬСЬКИЙ СУД ВІДКЛАВ ПРОЦЕС НАД ЧОТИРМА ДИСИДЕНТАМИ

Варшава, Польща. — Військовий суд у Варшаві відклав на необмежений час процес над чотирма дисидентами, зглядно провідними членами і дорадниками робітничої профспілки „Солідарність", які ще й досі перебувають у в'язницях.

Яцек Куронь, Адам Міхнік, Збігнєв Ромашевскі і Генрик Вуєк мали стати перед судом і відповісти за свої „злочини", тобто „зраду батьківщини", „пропаганду" ведену ними проти комуністичного уряду в Польщі, „підбурювання мас до демонстрацій" тощо. Очевидно, підсудні не дуже задоволені таким рішенням пов'язаним з плянованою амнестією для політичних в'язнів, з нагоди 40-річчя комуністичної влади в тій країні і фактичним створенням так званої Польської Народної Республіки. Куронь, наприклад, заявив, що „я довго чекав і два й півроку готувався до промови на суді про 40-річне існування комуністичної влади у Польщі, а тепер цю промову прийдеться опублікувати окремою брошурою". Інші політв'язні заявили, що не зважаючи на те, що зробить уряд прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського, ця спроба буде катастрофальною для комуністів.

Полковник Ян Пшигоцкі, голова судової колеґії, відкладаючи процес над дисидентами, заявив, що він воліє почекати на рішення уряду і прийняття парляментом окремої постанови про амнестію.

Процес розпочався був в минулу п'ятницю, 13-го липня, але коли стало відомо про пропозицію амнестії, в урядових колах вже тоді почали говорити про відкладення процесу. Єжи Урбан, речник уряду, заявив, що амнестія і відкладення процесу це виключно внутрішня справа Польщі і жадна справа не була прийнята на підставі тиску із Заходу. Заява Урбана правдоподібно була натяком на становище Державного департаменту ЗСА, що Америка може відновити економічні санкції проти Польщі, якщо режим займатиметься політичними процесами проти профспілкових діячів.

Комуністи виступили з французького уряду

Париж. — Після нарад, що тривали цілу ніч, комуністична партія Франції рішила виступити з уряду і не прийняти чотири міністерські пости, що їх запропонував новоіменований прем'єр-міністер Льорен Фабіюс.

Зламання комуністичних зв'язків поміж урядом президента Франсуа Міттерана і комуністичною партією дає тепер йому можливість краще порозуміватися із поміркованими елементами т. зв. „центру", які стояли осторонь від часу, коли комуністи стали членами уряду.

Комуністична партія подає як причину виходу з уряду те, що соціялістичні провідники під кличем поправи економічного стану країни, зменшують кількість робіт і нищать індустрію. Не зважаючи на виступлення з уряду, комуністична партія далі уважає себе членом лівої парляментарної більшости у Франції і заповідає, що буде піддержувати уряд у часі національних зібрань.

В загальному не сподіються у Франції великих змін з приводу того рішення комуністів тому, що в уряді соціялістична партія має більшість. Можна, однак, боятися, що комуністи, які мають тісні зв'язки із юніями робітників, можуть тепер підсичувати страйки, демонстрації та протести проти зарядженъ соціялістичного уряду. Аналітики французької політики уважають, що Ф. Міттеран навмисно найменував прем'єр-міністра Л. Фабіюса, який символізує саме ті економічні санкції, проти яких є комуністи, щоб тим разом їх позбутися з уряду. Це йому вигідніше тепер, коли він має великі труднощі, щоб доказати населенню, що лівий уряд не є проти обмеження прав людини через переорганізування шкільництва, яке в більшості є в руках католиків.

У СВІТІ

НАПЕРЕДОДНІ ЗАКІНЧЕННЯ офіційної візити до деяких країн Західньої Европи недавно обраний президент центральноамериканської держави Ель Сальвадору Хозе Наполеон Дуарте висловив своє вдоволення з теплого привітання і широковідкритих дверей під час його триденного перебування. Дуарте і канцлер західньонімецького уряду Гельмут Коль підписали спільну декларацію у якій згадується про допомогу Західньої Німеччини для Ель Сальвадору у висоті 18 мільйонів долярів ще в цьому році і підписання окремого договору про співпрацю. Крім Німеччини Дуарте відвідав Францію, Бельгію, Великобританію, Ірляндію і Португалію.

ЛИВАНСЬКИЙ УРЯД вирішив відновити дипломатичні зв'язки з Іраном після вісіммісячної перерви. Рішення було прийняте на нараді в бюрі прем'єр-міністра ливанського уряду Рашіда Карамі, політику якого підтримує Сирія. Колишній прем'єр Шафіґ ель-Вассан зірвав був дипломаттичні відносини з Іраном в листопаді 1983 року, а кілька тижнів пізніше наказав амбасадорові тієї держави покинути територію Ливану, закинувши йому, що він вмішується до внутрішніх справ і підтримує терористичну діяльність антиурядових груп.

АМБАСАДОР З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки до Об'єднаних Націй Джін Киркпатрик категорчно заперечила, що З'єднані Стейти Америки, а зглядно Адміністрація президента Роналда Реґена постачає хемічну зброю і взагалі всякі хемікалії для Іраку, який, як відомо, веде війну проти Ірану. Іранські речники твердять що це, мовляв, ЗСА постачають Іракові цю зброю і багато інших військових матеріялів. Киркпатрик заявила, що Уряд ЗСА строго дотримується постанов і договорів раніше підписаних між урядами щодо хемічної зброї.

ПОНАД 2,000 ОСІБ взяли участь в церемонії пошанування тлінних останків колишнього диктатора Еспанії Франсіско Франко, щоб тим самим відмітити 48-му річницю перемоги фалянґістів в еспанській громадянській війні. В церемонії взяла участь вдова по Ф. Франко і живучі ще фалянґісти, особливо старшини армії, які ще недавно були при владі в тій країні. Кармен Польо де Франко, 91-річна вдова після генералісімуса, який помер в 1975 році, залишила церкву під звуки колишнього гимну фалянґистів що його співали молоді наслідники ідей еспанського диктатора.

САВДІЙСЬКА АРАБІЯ І заприязнені з нею держави Перської затоки заплянували перевести спільні військові маневри в жовтні ц.р., поінформували місцеві газети. В маневрах братимуть участь військові з'єднання, фльота і летунство з шести держав.

РОЗПОЧАВСЯ 100-ДЕННИЙ ЗМАГ ДЕМОКРАТІВ ЗА БІЛИЙ ДІМ

Сан Франсіско, Каліф. — Конвенція Демократичної партії формально закінчилась в четвер, 19-го липня заключними промовами номінатів на президента і віцепрезидента — Волтера Мондейла і конгресменки Джераллін Ферраро і тим самим, як заповів сам В. Мондейл, розпочався довгий 100-денний змаг демократів за Білий Дім. Від тепер обидва кандидати заповіли гостру передвиборчу боротьбу з республіканським кандидатом, теперішнім президентом Роналдом Реґеном за „краще майбутнє Америки".

Щойно майбутнє покаже, — кажуть політичні спостерігачі, — чи обрання жінки на віцепрезидента допоможе Демократичній партії виграти президентські вибори проти сильного, дуже рішучого, ділового республіканця Р. Реґена, який, нема де правди діти, підняв З'єднані Стейти Америки з економічної руїни, що її залишив по собі демократичний президент Джиммі Картер, привернув престиж Америки в світі і, як заявляють деякі аналітики, поза малими вийнятками, був „досконалим президентом ЗСА".

На четвертому дні демократичної Конвенції, яка проходила досить в емоційному піднесенні, аж до демагодії включно, конг. Дж. Ферраро була номінована на віцепрезидента через акламації, а її поява викликала цілу бюрю оваційних оплесків, вигуків, вимахування американськими прапорцями, сльози і багато радости зокрема серед делегаток-жінок, які становили на цьому зборі принаймні 40 відсотків усіх делеґатів

Очевидно, Дж. Ферраро виголосила добре передуману у відносно поміркованому тоні промову і ті, які знають конгресменку з Квінсу в Ню Йорку були приємно здивовані її поступом за так короткий час. Виглядає, що найближчі дорадники В. Мондейла безупинно працювали не тільки над промовою, але також над способом поведінки самої кандидатки.

З подібним ентузіязмом вітали делегати свого вибрання на президента В. Мондейла, після того, як він появився біля мікрофону у кольосальному конвенційному Москоні Сентрі. „Представляю вам нового президента ЗСА", — завив присутнім сенатор Едвард Кеннеді, демократ з Массачусетс, який, як заявили кореспонденти, не зробив великого враження на делеґатів, і на тих понад 50 мільйонів американців, які оглядали закінчення Конвенції на телевізійних апаратах. „Мондейл зробив більше за один день для ЗСА, як Роналд Реґен за чотири роки", „ми переговорюватимемо з СССР про редукцію нуклеарної зброї", „ми заморозимо продукцію нуклеарної зброї", „ми за співпрацю з усіма країнами світу". Було ще багато у промові Кеннеді „ми", не було тільки відповіді, як демократи думають дати собі раду з грізним противником Америки, яким, без сумніву є совєтська Росія.

В. Мондейл пішов цілковито по лінії політичної філософії Кеннеді заявивши, що „республіканці це портрет, а демократи дзеркало народу". Крім того він закликав Р. Реґена до публічних дебат на теми внутрішньої і зовнішньої політики, обіцяв забрати військо з країн Центральної Америки, припинити „нелеґальну" війну в Нікараґуа, висловився в користь ЕРА і запитував „чому совєти не говорять з Америкою?" Всі ці й багато інших питань будуть темою довгої і тяжкої виборчої кампанії.

Чи дійсно демократи вийшли з Конвенції об'єднані? — запитують коментатори здвигаючи раменами і відсилають зацікавлених до майбутнього.

Помер Тадей Росткович

Асторія, Н. Й. — У четвер, 19-го липня 1984 року тут помер на 99-му році життя Тадей Росткович, проф. Української Академічної Гімназії у Львові до Першої світової війни, в Перемишлі між Першою і Другою світовими війнами, а згодом на еміґрації у Зальцбурзі, Австрія.

Панахиди у суботу й неділю, 21-го і 22-го липня, у похоронному заведенні Том Квіна, 35-20 Бродвей, Лонг Айленд Сити, Н. Й. Похорон у понеділок, 23-го липня, о год. 9:15 вранці з церкви Чесного Хреста в Асторії на цвинтар Св. Духа в Гемптонбурзі, Н. Й.

В АМЕРИЦІ

В САН ДІЄГО, КАЛІФ. Джеймс Гюберті вдерся до ресторану МекДоналда і вживаючи рушниці, ручного автомату і револьвера, вбив 20 осіб, включно з чоловіками, жінками і дітьми і кричучи, що він „вбив тисячі людей і що він вб'є нові тисячі". Його вбили поліційні стрільці-експерти. Крім вбитих, в місцевому шпиталі перебуває 13 поранених осіб, стан яких не подано до публічного відома. Поліційні чинники твердять, що це масове вбивство є першим того рода випадком, де один вбивник постріляв стільки людей. Вони назвали цей злочин „масакрою".

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛАД РЕҐЕН гостро заатакував сандіністичний уряд в Нікараґуа напередодні п'ятої річниці перебрання влади в Нікараґуа, характеризуючи цей уряд як „осередок міжнародної підривної мережі". Він говорив до групи нікараґуанських втікачів, кажучи, що „ліві провідники Нікараґуа зрадили свій нарід і залишили сліди невиконаних обіцянок і зболілих сердець".

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЧОТИРИ безпритульні громадяни заскаржили міське управління, обвинувачуючи міську управу в потоптанні їхніх громадських прав, забороняючи їхню реєстрацію до голосування тому, що вони не мають постійних мешкань. З тієї причини створено спеціяльний громадський комітет для оборони конституційних прав тих американських громадян, які з тих чи інших причин не мають постіних помешкань.

ГУБЕРНАТОР НЮ ЙОРКУ Маріо Квомо, повернувшись з Конвенції Демократичної партії у Сан Франсіско, заявив, що Демократична партія повинна повести сильну кампанію для піддержки кандидатів на президента і віцепрезидента ЗСА, вибраних на Конвенції. Губернатор Квомо заявив, що коли б президентські вибори відбулися сьогодні, то президент Роналд Реґен виграв би їх в Нюйоркському стейті.

АМЕРИКАНСЬКО-ЖИДІВСЬКІ ПРОВІДНИКИ з обережністю прийняли заяву пастора Джессі Джексона у його промові на Конвенції Демократичної партії у Сан Франсіско. Дж. Джексон сказав, що навіть якщо він зробив невластиві вислови відносно жидів, то це „вийшло з моєї голови, а не з мого серця". Він далі твердив, що „жиди і негри є співпартнерами в довгій і пребагатій релігійній історії юдео-християнських традицій".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поможе чи пошкодить?

Кандидатура на віцепрезидента Америки першої жінки за всю поверх двістілітню історію цієї країни, дочка іміґрантів з Італії, це безумовно сенсація, що її правильно всі часописи без уваги на ідеологічно-партійний характер назвали історичною. Якщо виборча листа Волтер Мондейл — Джералдін Ферраро виграє у виборах 6-го листопада ц. р., то це насправді буде історична подія. Бо тоді увійшла б у сферу реальної можливости гіпотетична проблема — чи жінка може стати президентом З'єднаних Стейтів. Волтер Мондейл — людина в силі віку і повному здоров'ї і ніхто напевно не бажає йому передчасного відходу. Але у випадку такого нещастя віцепрезидент автоматично стає президентом і його заприсягають як президента якмога найшвидше, щоб не було пустки на тому найпершому в державі пості. Але покищо прогнози знавців настроїв у всіх колах американського суспільства все ще дуже поділені і вислід різних опитів, заперечує тріюмфальний оптимізм, наче би листа Мондейл-Ферраро мала вже „в кишені" перемогу над Роналдом Реґеном. Коли поставити прізвище листи Роналда Реґена й Джорджа Буша поруч із листою Волтера Мондейла і Джералдін Ферраро, то зразу таки виринає сумнів: де тут переважає державницький формат, державницький досвід і навіть персональна популярність.

Теперішня сенсація стала б дійсно історичною подією у випадку вигри демократичної листи Мондейла-Ферраро. Скінчиться сенсація і відійде в тінь та швидке забуття і Волтер Мондейл, як двократний „лузер", і відійде в тінь Джералдін Ферраро, яка втратить не тільки мрію стати віцепрезидентом, потенціяльним президентом американської великодержави, але й свій конґресовий мандат, бо закон забороняє старатися одночасно за два державні становища. І тому тепер, на поверх три місяці перед президентськими виборами, насувається найактуальніше питання: чи рішення Мондейла вибрати Джералдін Ферраро на спільницю своєї листи було правильне і мудре, чи це була його помилка? Чим Джералдін Ферраро допоможе Мондейлові виграти вибори? Поможе, чи може пошкодить?

Рішившись на кандидатуру Дж. Ферраро, Мондейл розрахував на приєднання собі жіночого світу, жіночих голосів, яких є більше, як управлених до голосування чоловіків в Америці. Але є дуже поділені погляди на те, чи дійсно жінки-виборці голосуватимуть на демократичну листу тільки тому, що фіґурує там жінка-кандидат? Можна стрінутися з твердженням, що, навпаки, жінки воліють голосувати на кандидата-мужчину, який здобув собі популярність і став міжнародною фіґурою високої кляси.

Ідеологічно — Ферраро ліберанка. У своїй привітальній першій промові, в якій вона дякувала Мондейлеві за вибір її, вжила, між іншим, фразу цілком із словництва большевицького пропаґандивного апарату. Вона закинула Реґенові, що той веде „безоглядну авантюрницьку політику в Центральній Америці". Чи така реторика допоможе Мондейлові здобути стейт Ню Йорк, північнозахідня частина якого консервативна? Джералдін Ферраро — католичка, але у Конґресі заявилася у користь абортів, та ще й на стейтовий чи федеральний кошт. Італійці напевно голосуватимуть на демократичну листу Мондейла—Ферраро. Але іміґрація з Італії стоїть щойно на 12-му місці з-посеред країн, з яких еміґрують до Америки переселенці.

Джералдін Ферраро заявила „велику готовість" перевести публічну дискусію з Джорджом Бушем, теперішнім віцепрезидентом і кандидатом на перевибір разом з Роналдом Реґеном. Це свідчить добре про її відвагу і самовпевненість, але також і брак самокритицизму. Бо як може рівняти себе конґресменка з нюйоркського Квінсу з колишнім амбасадором у Великобританії, який разом із державним секретарем Джорджом Шулцом є фактичним режисером закордонної політики ЗСА, як фаховець-дипломат з міжнародним іменем?

Джералдін Ферраро застерегла собі у Мондейла, що вона буде на Конвенції Демократичної партії головою Комісії плятформи. Текст такої плятформи-це ніби партійна програма на наступні чотири роки. З досвіду відомо, що формально схвалена на партійній Конвенції програма не має ніякого значення, бо самі ті, які її схвалили — її не тримаються. Вона схвалена для пропаґандивно-виборчих цілей. І тому й роля Комісії плятформи тільки престижева, практично маловажна. У передвиборчій кампанії Мондейл усім на всі сторони робить обіцянки. Він обіцяв теж „взяти на увагу" жінку на пост віцепрезидента. Треба признати йому, що в цьому пункті він дотримав своєї обіцянки. Чи зробив добре і мудро — із користю для Демократичної партії — покажеться 6-го листопада 1984 року.

ПРИБЛИЗНО 30,000 ДЕМОНСТРАНТІВ в Монтевідео, Уругвай, домагалися звільнення політичних в'язнів. Великий похід демонстрантів влаштували опозиційні до уряду політичні партії і робітничі профспілки, яких затримали лави змасованих поліціянтів 200 ярдів від центральної площі. Згідно з інформаціями пресових агентств, зудару між демонстрантами і поліцією не було.

Юрій Р. Рибак

СПРОБА ЗМЕНШИТИ БЕЗРОБІТТЯ

Часи зміняються і ніхто не знає, хто кого у економіці буде наслідувати. Ось візьмім до уваги питання безробіття. Воно не лише прикре для самого робітника без праці, бо перекреслює його плянування на будуче і часто зміняє його спосіб життя; ця проблема є також важливою для держави, бо нагло з платників податків, які своїми вплатами допомагають зменшувати державний дефіцит, — творяться кадри часто збайдужілих осіб, що не використовують своєї енергії на творення економічних дібр, а навпаки з чисто соціо-економічної перспективи стають тягарем держави, а з тим і всіх тих, що в ній працюють.

Пригадаймо собі 1970 роки нашого сторіччя, коли то американські економісти шукали поради в Европі, щоб розв'язати питання, як осягнути повне використання робочої сили. Нині Европа з подивом студіює раптове виздоровлення американського бизнесу та зменшення безробіття. Західня Німеччина називає це „американським чудом". Річ в тому, що ЗСА створили 6 мільйонів варстатів праці, під час коли Европа відчуває докучливе безробіття.

Як подає „Ю ЕС Нюз енд Ворлд Ріпорт" (9-го липня ц. р.) колишній міністер господарки Західньої Німеччини вважає, що зріст праці у ЗСА — це віддзеркалення більшої гнучкости американської економічної системи та її проводу, як теж вплив дереґуляції, що її ввела Адміністрація. Знову ж на думку іншого німецького знавця, — інновація у ЗСА стала важливим творцем нової праці, головно у малих і середніх величиною фірмах. Там же відкрилось більше місця для приватної ініціятиви та агресивної сміливої стратегії.

Нині ярмо допомоги (велфер), сила профспілок та державне реґулювання ослабили значно европейську економіку. Американська система вільного товарообміну виявила, що спроможна створити більше праць ніж бюрократичні европейські країни, в яких — високі соціо-економічні зобов'язання супроти своїх горожан-робітників.

І коли говоримо про „американське чудо" у широкому маштабі, то не слід забувати, що у малому маштабі европейські країни створили своє „мале чудо", яке може стати прикладом для Америки.

Як подає Р. Фрідмен („ІН К"— травень ц. р.) у Франції та Великобританії є 63,000 підприємства, що їх зачали люди, які рік тому були безробітними. Цей надзвичайний вияв підприємчивої енергії спонукала зміна закону про систему безробітного забезпечення. Згідно з цим, людям дозволено вживати гроші з їхнього безробіття як інвестування в нове підприємство.

Ці нові закони віддзеркалюють основну зміну у наставленні до безробіття. Колись вважали безробітних „соціяльним зобов'язанням", а нині зараховують безробітних до „майбутнього продуктивного економічного майна". Як бачимо, маємо тут до діла з зовсім новим способом думання. Досі соціяльну ціль і економічну ціль уважано як відокремлені одиниці. З одного боку держава старалася стимулювати економіку, а з — другого творила соціяльні програми для допомоги тим, що не могли знайти заробітку. У висліді дійшло до цього, що ті, які діставали безробітне не могли виявити своєї підприємчивости, бо у цій же самій хвилині втрачали право на допомогу.

Та у Франції і Великобританії безробітну допомогу дозволено вживати для творення нової праці, що силою обставин зменшує число безробітних. Як же це виглядає у практиці?..

Кожний французький громадянин, що має право на безробіття може одержати шістьмісячну запомогу одноразово готівкою і інвестувати у підприємство. У місяці березні 1983 року понад 74,000 осіб скористали з цієї програми. За останні три роки майже три четвертих із них залишилися активними, а половина заявила, що без фінансової допомоги не була спроможна осягнути цілі.

У Великобританії безробітний, який відповідає певним вимогам, може вибирати безробіття до висоти 60 долярів тижнево на протязі року, однак під умовою, що буде працювати принаймні 36 годин на тиждень при встановленні нового підприємства. Але тут є одне основне обмеження. Учасники програми мусять самі інвестувати щонайменше 1,5000 долярів з любого джерела.

Які ж користі приносить ця нова „безробітна" програма? Для прикладу згадаймо хоча б і це, що згідно з статистикою, кожне підприємство, що почало свою діяльність у 1983 році — в пересічному — дало працю трьом особам.

Цей европейський експеримент наводить на думку, що ЗСА повинні змодифікувати своє наставлення супроти безробітних та вбогих. Часто докоряють тим людям за їхній стан та вважають, що бракує їм кваліфікацій, спонуки чи доброї привички до праці. У висліді, створюється різні програми навчання, перевишколення, що є позитивним явищем, одначе повністю не розв'язує проблеми.

Ідея фінансувати творення власного варстату праці фондами безробіття існує лише п'ять років. Це не довгий час, однак він уже знайшов своє оправдання, бо спонукує енерґійні особи до творення економічних дібр, а не робить їх тягарем усієї суспільности.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про збірну відповідальність

Може дехто буде вважати, що сторінки української преси не на те, щоб їх заповнювати історіями про збоченців, „викидків суспільства" чи ненормальних, що про них чуємо та читаємо тепер в англомовних засобах інформації.

Але, коли хочемо порушити цю справу, то не ради самої теми, а із-за проблеми, яка заторкає усіх. Поштовх до того дав недавній жахливий випадок, що стався в містечку Нортпорт, на Лонг Айленді, де група хлопців у віці 17-ти років під впливом галюцинаційних середників доконала жахливого вбивства на своєму ровесникові. Це мало бути виявом якогось „сатанічного культу". Коли у висліді арештування молодих злочинців, головний винуватець поповнив самогубство у тюрмі, справа набрала ще ширшого розголосу та не сходить і досі зі сторінок преси та з уст людей, зокрема батьків доростаючих дітей. Розглядають не лише сам факт, а його причини. У спокійному, ідилічному Нортпорті в більшості, де живуть люди вищої і середньої кляси білої раси, відбуваються зібрання батьків, дітей, церковних чинників, поліції та шкільництва, щоб збагнути, як таке жахіття стало можливим у їхньому середовищі. Розуміється найбільше закидів приходиться почути батькам. Але ті винують наркотики, поліцію, школи, і діти, над якими в певному віці вже не можна вдержати контролі.

Однак, здається, що у тому випадку, як в інших, які трапляються тепер щораз частіше, незалежно від середовища чи місця, вина паде на всіх і треба поважно застановитися над цією збірною відповідповідальністю, яку несемо за те, що коїться в поблизу нас. Кажемо, „несемо", тому що і ми українці живемо в тому оточенні та хоча серед нашої спільноти, на щастя, немає ще таких різких випадків цієї незрозумілої жорстокости молодих людей і немає такого надуживання наркотиків, то все ж і в нас приходить до частих конфліктів поміж батьками і дітьми, які доводять до зірвання тих найважливіших у культурі спільноти родинних зв'язків. А за цим уже тільки крок до цієї непевної дороги, якою ступає тепер така велика кількість молодих людей, дослівно у цілому світі.

І тут уже не вистачає взаємно себе обвинувачувати, шукати лиха у одному чинникові, а у всіх. Правда, завжди у першу чергу були та будуть батьки відповідальні за виховання своїх дітей, але здається, що часами і вони тепер безсильні, коли оточення і загальне підсоння зміняє не до пізнання психіку молоді. Правда, торгівля наркотиками, культ голосної музики, порнографія стоять навстіж відкриті для кожної молодої людини, що хоче її покоштувати, але як замкнути до них доступ дітям, щоб вони тієї моральної отрути не бачили? Правда, школа є джерелом, не лише науки, але знання усіх від'ємних проявів життя, але хто може в ній віддІлити „добрих" дітей від „поганих": коли школа відобрала можливість контролі над учнями?

Усе це разом створило блудне коло, в якому ми сьогодні рад-не-рад опинилися і за яке усі відповідаємо. І тільки величезним, але збірним зусиллям можна б це блудне коло розірвати.

А тим часом, коли пишемо ці рядки, на сторінках американської преси поміщені нові докази актуальности цієї проблеми: у Чикаґо злочинці важко пострілили торгівця морозивом, вкрали йому 75 долярів і втекли. Коли він лежав у крові та кликав на порятунок, сотня дітей з довколишніх вулиць спокійно ласувала, втішаючись безплатним морозивом з його воза і навіть не думала допомог-

(Продовження на стор. 3)

Олександер Татомир

ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА

II.

У гімназії були дуже активні різні самодіяльні гуртки: Літературний, клясичної філософії, історичний, географічний, математичний, природничий, опіки над звірятами, Пласт і „Марійська Дружина". В 1911 році основала в гімназії Пласт Олена Степанів-Дашкевич, яка після визвольних змагань стала учителькою цієї школи та справжнім божищем для учениць. „Марійська Дружина" скріплювала релігійне виховання і поборювала ліберальні і комуністичні ідеї. Великий вплив на релігійне виховання мав інститут, ведений Сестрами Василіянками, що в ньому приміщувалося від 20-40 гімназисток.

Дівоча гімназія була клясичного типу, цебто до головних предметів навчання належали грека й латина. Українська мова була на першому місці. В 1933/34 роках у Польщі зроблено великі зміни в навчанні середнього шкільництва. До гімназії приймали по закінченні 6-ої кляси народної школи. Малу матуру складали учні після четвертої гімназійної кляси. Слідував дворічний ліцей різних типів, що кінчався великою матурою. Згідно з новим шкільним законом зроблено теж відповідні зміни і в українській дівочій гімназії.

Систематика й методика навчання були основані на офіційно прийнятих зразках, апробованих шкільною кураторією. За Австрії в шкільних каталогах гімназії писали тільки українською мовою, а за Польщі українською та польською мовами. Шкільні підручники в подавляючій більшості були зладжені українськими авторами.

До 1930 року на матуральні іспити приходив Митрополит Андрей. Предсідниками іспитових комісій були такі відомі візитатори українських шкіл як д-р, Іван Копач, а згодом д-р Денис Лукіянович.

Визначні виховники та учителі

Директорами дівочої гімназії від 1906-1939 років були педагоги непересічної міри: о. Спиридон Кархут, проф. Юліян Левицький, о. Теодозій Лежогубський, Василія Мотюк, ЧСВВ, д-р Василь Щурат і о. Василь Лициняк.

За ввесь час існування школи в списках учителів находимо біля 120 прізвищ. Назвемо тільки деяких визначніших виховників:

Катехити: о. Теофіль Горникевич, о. Іван Ждан (замордований большевиками у Львові), о. Теодозій Лежогубський, о. Леонід Лужницький, о. Петро Хомин і о. Григорій Костельник.

Монахині ЧСВВ: Богдана Дем'янчук, Софронія Ерделі, Северина Перилле, Марта Лесняк, Віра Слободян і Володимира Мотюк.

Світські учительки: Олена Бережницька, Олена Степанів-Дашкевич, Софія Лев, Марія Морачевська, Ольга Мриц, Оксана Суховерська, Дарія Верґановська, Антоніна Струтинська, Ірина Монцібович, Дарія Витанович та інші.

Світські вчителі: Д-р Іван Брик, д-р Філярет Колесса, д-р Мирон Кордуба, Дмитро Котко, Іван Крип'якевич, д-р Василь Лев, д-р Станислав Людкевич, Микола Матіїв-Мельник, Володимир Радзикевич, д-р Василь Стецюк, проф. Михайло Тершаковець, д-р Олександер Тисовський, д-р Микола Чубатий, д-р Василь Щурат, Петро Ісаїв і інші.

Уже ці загальновідомі прізвища виховників вистачають, щоб зрозуміти на якому рівні навчання находилася дівоча гімназія і чому з неї вийшла така кількість майбутніх визначних українок, як ось Ірина Павликовська, Кекилія Гардецька, Лідія Бурачинська, Степанія Пушкар, Іванна Ружанковська, Софія Парфанович, Ірина Винницька, Оксана Керч, Марія Головінська, Любов Коленська, Ірина Артим, Галя Лагодинська, Наталія Башук, Дарія Каранович, Евгенія Чапельська, Оксана Ленець, Галина Мирошниченко, Марія Морачевська, Ганна Коренець, Степанія Бернадин й інші.

Згадаймо хоч найбільше знаних борців і мучениць за волю України та ісповідниць віри дівочої гімназії: Міка Глинська, Марія Ковалюк, Ірина Бородієвич, Катруся Зарицька й десятки інших.

„Пропам'ятну книгу" збагачують знамениті сильветки визначних педагогів гімназії та інформативні статті про неї пера д-ра Василя Лева, Софії Лев, Осипи Рижій, д-ра Василя Стецюка, о. Іринея Назарка ЧСВВ, Степанії Бернадин і Ольги Гаєцької.

Зразу полонюють увагу численні зворушливі спомини з життя гімназисток, що своїм змістом, формою та мистецтвом вислову стають літературними перлинами. Писали ці спомини: Марія Головінська, Юлія Рудницька, Домна Ясінчук, Софія Парфанович, Зеня Мосійчук, Евгенія Булка, Оксана Керч, Дора Рак, Степанія Бернадин, Олександер Монцібович, Наталія Башук і Любов Коленська.

Літературну частину доповняють три репортажі про Ювілейний З'їзд у 50-річчя першої матури гімназії Сестер Василіянок на Союзівці 1964 року пера д-ра В. Лева, Лесі Храпливої і Фалини Кульчицької та з другого З'їзду у 1979 році пера Дори Рак. Про „нашу

(Продовження на ст. 4)

„Москва над Гадсоном"

На екранах північно-американських кінотеатрів з'явився фільм „Москва над Гадсоном", який своєю інтригуючою назвою привернув увагу багатьох людей, не заслуговуючи на це своїм змістом.

Притягаюча тема підсовєтського життя циркової групи міста Москви із її поїздкою і виступами у Ню Йорку та втечею головного героя фільму спотворено поверховним знанням совєтської дійсности та перенасичення вульгаризмами й порнографією, що переходить усі межі.

Фільм міг би бути належно використаним совєтською пропаґандою осуду морально-етичних стандартів „гнилого" Заходу й оправданням для цензури такого вияву „свободи вислову", якими зловживає фільм.

Не зважаючи на нарушеня норм традиційних вимог цієї ділянки розваги й відпруження, згаданий фільм побиває всі рекорди неґативів сучасних стандартів й надуживань. Висидіти до кінця фільму найбільша кара і проба витривалости глядача, до чого його ніяк не заохочуємо. „Москву над Гадсоном" можна легко переіменувати у „Бруд над Гадсоном" — занечищення не лише води і повітря нашої доби.

о.с

Іван Р. Костюк

„ОЛЬЖИЧІВКА"

II.

Оксана Ґенґало у дружній співпраці свого мужа Петра та подібних до неї членів УЗХ — Павлини Різник, Раїси Куделі, Ліди Белендюк та інших виховників із рядів УЗХ і ОДВУ як і з-поза членства цих організацій, починаючи з 1958 року аж до своєї ненадійної смерти всеціло присвячувала свою любов, знання і здоров'я для „своїх дітей", що разом із батьками були їй за це безмежно вдячні. По її відході у Вічність, „на пластову ватру" в 1978 році, її працю з не абияким успіхом виконували і далі її провадять подружжя Володимир й Микола Кавки з видатною допомогою педагога Надії Зінкевич, яка на протязі останніх трьох років сповняє функції коменданта таборів. Побуваючи на „Ольжичівці", від початків її існування, мало не кожного року ми з дружиною могли про це наочно переконатися.

Проходячи побіля великого купального басейну, що розположений поруч давнього головного будинку-палати за дротяною огорожею, з усіма технічними й санітарними влаштуваннями, з питною водою та трамплінами для заавансованих пливаків включно, так гуло як в улику! Здорові на вигляд, засмалені сонцем хлопці і дівчата, підлітки й доростаючі вже „парубки" і „панянки" завзято плавали у басейні, скакали у воду з трампліна, вправляли на поруччях, грали відбиванку й кошиківку, а ще інші заправлялися до виступів на суботній забаві-вечерницях у головному павільйоні зі своїми народними й американськими танцями... І диво! Хоч як ми підслухували і насторожувались — ми не почули ні разу хоча б одного англійського слова! Усі, молодші і старші, дівчата і хлопці говорили між собою, перекликалися і... лаялися нашою, солов'їною, українською мовою! Хоч би тільки за це варто було б розцілувати цих хороших і завзятих нащадків козацького роду та потиснути руки їхніх інструкторів-виховників!

Але не во гнів „власть імущих" ОДВУ й УЗХ, про оселю й її працю варто було б інформувати загал громадянства частіше! Власна реклама „Ольжичівці" ніколи не пошкодить, а навпаки, може принести тільки побажані користі.

За справне функціонування оселі, мотелю, їдальні-ресторану, „бари" й усіх влаштувань, дбає вправна і неструджена рука теперішнього управителя оселі, колишнього дивізійника, інж. Володимира Зуляка та його хорошої дружини Ольги. В багатьох випадках директор Зуляк нагадує нам колишнього управителя Союзівки — Володимира Кваса. Дай Боже, що б під його управлінням „Ольжичівка" стала другою Союзівкою на сході ЗСА!

• • •

Ну, й розписався я про „Ольжичівку", а ось про відзначення її 25-ти ліття, вам, читачі вже й читати не захочеться... Ото ж скорочуюсь.

Оглянувши досхочу всю посілість, наговорившися досита зі зустрічними знайомими й напившись холодного-прехолодного пива в „барі", треба було готовитись до святкування. „Перша рунда", — як каже на щонедільних „запатріярхальних радіопередачах" в Дженкінтавні у Філядельфії їх диктор д-р Леонід Рудницький, — розпочалася смачною-пресмачною й обильною вечерею в їдальні „Наталки". Тут уже гуло, як в улику. Модерне, охолоджуване й вивінуване в стильові меблі, заставлене живими квітами просторе приміщення їдальні, з притишеною українською музикою із грамофонних платівок, так і запрошує своїх постійних гостей, що тут, на „Ольжичівці" в мотелі „Наталія" по декілька тижнів відпочивають, як і тих, хто прибув на відзначення 25-ти ліття та й тих туристів, що, мандруючи під час вакацій „по всім усюдам", заскочили тут на короткий постій.

Тут вже й „синедріон" ОДВУ й сучасні трудівники ІСНО, що цілий день „засідали" та над актуальними питаннями радили, при столах зайняли місця. (Д-р Наталія Пазуняк, д-р Петро Стерчо, д-р Богдан Шебунчак, д-р В. Михайлів, Петро Ґенґало, Роман Крупка й інші). За окремими столами розгостилися гості — туристи з далекого Клівленду, Дітройту, Чикаґо, Баффало й Торонто та ближчих до оселі — Ню Йорку, Нюарку, Філядельфії й Вашінґтону. Друзі й знайомі вітаються, перекликуються, цілуються. (Еґеж!). Усі веселі! Всі раді! Про „політику" ніхто й не говорить... А й вечеря (вареники, голубці, борщ, печеня, морозиво, тістечка, кава й холодна, власна, джерельна-гірська вода), яку подають до столів хороші, молоденькі студентки — смакує як „у рідної мами"!

А по вечері — у великому павільйоні, забава — вечерниці! Йдете туди без „туксіда" й без „вечірнього одягу" з обов'язковою краваткою. Зовсім свобідно й безжурно як і свобідною, без ніяких напушивлень і словних дуелів — промов, є й сама забава. Грає оркестра „Дніпро", точніше лише її тріо: акордеон — Михайло Дерев'яник, перкусія — Олег Строцький та як вокалістка співає знамените сопрано Маруся Фесьо з Нюарку. Вона молода, гарна дівчина, „в цивілю" маґістер музикології й учителька співу й музики в американських школах, не лише співає рефрени, здебільша лірику наших передових поетів в Україні й поза її межами, але з доброю дикцією і не абияким вишколеним голосом інтерпретує кожну пісню українських і чужих композиторів — звеличників легкої й танкової музики. При притишеному, дискретному, не крикливому акомпаньяменті молодого акордеоніста М. Дерев'яника й віртуоза на перкусійних інструментах (барабан, бубон (тромелі), чінелі, дзвіночки, кастаньєти, тамбурин та споріднені, американського походження і продукції додаткові інструменти) — керівника оркестри Олега Строцького, ви можете не лише спокійно й безпечно (щоб вам інші танцюючі пари не розбили носа, чи копнули в коліно, як це буває на „товкучках" — танцювальних забав на Союзівці чи „Сумівці") затанцювати, але й досхочу наслухатись справжнього концерту легкої музики.

До речі: керівник оркестри „Дніпро", колишній дивізійник О. Строцький, розпочав свою музичну кар'єру в арґентинських джазових оркестрах у Буенос Айресі, куди його разом з родиною, після закінчення війни, закинула кострубата вояцька доля. (Він же рідний брат Лідії Строцької-Тавридської, що за дівочих часів, перед війною, була прикрасою львівських забавових і балевих заль, а сьогодні, залишившись в Арґентині, є письменницею і громадською діячкою.

(Продовження буде)

Пам'яті Вікторії Бузань

(У 40-ий день смерти)

У неділю, 1-го липня ц. р., у Філядельфії, у катедральному соборі св. Володимира після відслуження Св. Літургії була відправлена при великій кількости вірних панахида за спокій душі бл. п. Вікторії Андріївни Бузань, що після 19-місячних терпінь, прийнявши Св. Тайни, відійшла у вічність 24 травня у віці 76 років, осиротивши мужа д-ра Павла Бузаня, сина Вадима з дружиною Оленою і дітьми Наталкою та Вікторією, молодшого сина Ярослава з дружиною Христиною і дітьми Поліною і Андрієм.

Св. п. Вікторія Бузань

Парастас відбувся 28-го травня у похоронному заведенні Мурянки при чисельній кількості вірних, звідки наступного дня, 29-го травня, тлінні останки Покійної були перевезені до місця вічного спочинку на Український Пантеон до Бавнд Бруку. Чин похоронів довершив настоятель катедри св. Володимира протопресвітер о. Франк Істочин, а церковний хор під керівництвом д-ра Степана Савчука мелодійним співом відлунював почуття тих, що прийшли востаннє попрощатися з улюбленою парафіянкою і громадянкою.

Вікторія Бузань по своїй духовій вдачі й характеру належала до прошарку понадбуденних людей. Вона була донькою інженера з Донбасу. Вийшла заміж за популярного харківського адвоката д-ра П. Бузаня. Разом з мужем виховали гідно і всесторонньо двох синів Вадима й Ярослава, давши їм вищу освіту. Багато друзів і приятелів подружжя Бузань називали і вважали „омріяними". Прожили вони подружнім життям 57 років. Дізнавшись про це, два американські сенатори вислали родині Бузань відповідні грамоти і ґратуляції.

В. Бузань була активною діячкою 44-го Відділу СУА в ділянці Суспільної Опіки, чулою на людські потреби. На фабриці, де Вікторія працювала, представники адміністрації та робітниці етнічних груп зверталися до неї — „Лейді". У супружньому, родинному та суспільному житті заслужили собі на пошану як самаритянка.

За довгий час до відходу у вічність просила свого мужа про те, що коли помре, то неодмінно поховати її на Українському Пантеоні у Бавнд Бруку. „Хочу бути з нашими братами і сестрами разом і в потустороньому світі", — завіщала вона. Чоловік св. п. Вікторії д-р П. Бузань з синами і їх родинами сповнили християнський і шляхетний обов'язок, відпровадивши у вічність дружину і матір як осяяну вечірню зорю з малюнків Гойя.

Петро Байбак

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили

У-84

500.00 дол. - д-р Ольга Коропей (з нагоди 5-ої річниці смерти бл.п. д-ра Осипа Коропея),
180.00 дол. - зі збірки в пам'ять бл.п. Володимира Жовнірчука - переслала Любов Савойка,
125.00 дол. — Петро Стефанів з родиною,
по 100.00 дол. - д-р Ян і мґр Надія Хойнацькі, А. і І. Бачмага, д-р З. Лев Мельник, д-р Ігор і Арета Захарій (замість квітів на могилу бл.п. Ірини Скочдополь), д-р Роман і Лідія Смик (2-га квартальна пожертва на 1984-ий рік),
по 20.00 дол. - Володимир і Наталія Масюк, Юлія Вертипорох (в пам'ять бл.п. Анни Никифоряк), Богдан Шарко - Мюнхен - (замість квітів на могилу бл.п. Іванни Стрільбицької),
10.00 дол. - Андрій Стеців,

На стипендійний Фонд зложили:

500.00 дол. - о. Бернард Панчук,
100.00 дол. - д-р Володимир Кліш,

З нагоди 10-ліття Товариства Свята Софія зложили:

1,000.00 дол. - Марія Чучман,
25.00 дол. - Роман Цьонко,
15.00 дол. - мґр Юліян Бачинський,

На радіоавдицію „Голос Української Діяспори" зложили:

100.00 дол. Адольф Возьний,
по 25.00 дол. - Іван і Анна Квік, Олена Мікулік, Теодор і Марія Угорчак,
по 20.00 дол. - Ксеня Підгірська, (у пам'ять Мужа бл.п. Івана Підгірського), Іван і Анна Дзівак,
10.00 дол. Наталія Керилюк,
5.00 дол. - Марія Савицька,

Зібрала І. Швець у Філядельфії зложилии:

30.00 дол. - Орест Попович,
20.00 дол. - М. Сохоцький,
по 10.00 дол. - Лев Блонарович, Харитина Литвин,

З нагоди 50-ліття подружжя Андрія і Катерини Бук зложили діти:

по 167.00 дол. - Христина Пеленська Юрій Бук, Оксана Богославець,

листа ч. 1887 - збірка в Доббс Ферри, Н. Й. - зібрав і переслав Роман Король, зложили:

50.00 дол. - Андрій і Тереса Кащак (з нагоди рукопоположення в Діякони їхнього сина Івана Кащака),
по 25.00 дол. - Василь і Стефанія Тимочко (Йонкерс), Роман і Марія Борковські (Йонкерс),
20.00 дол. - Слава Гуменюк (Кліфтон, Н. Дж.),

Збірка в Пассайку, Н. Дж., зложили:

по 50.00 дол. - Е. і М. Береза (в пам'ять бл.п. Богдана Берези) М. і К. Іванців, О. і Е. Склепкович,
25.00 дол. М. і О. Савчин,
20.00 дол. - Я. і Ю. Смоляк,
по 5.00 дол. - П. і Г. Ворщак, Родина Оліярник,

Збірка під час похорону бл. п. Антона Жуковського - переслала Святослава Жуковська, Воррен, МІ. зложили:
100.00 дол. - Андрій Турчин,
по 25.00 дол. - Роман і Стефанія Цегельські, Рома і Марія Балтарович, Роман Данилевич,
18.82 дол. - (25.00 Кан. дол.) д-р Теодор Дзюбановський,

Збірка у Вашінґтоні - переслала Теодозія Кічоровська, зложили:

35.00 дол. - Теодозія Кічоровська,
25.00 дол. - Марта Перейма,
15.00 дол. - Стефан і Теодозія Дячок,
по 10.00 дол. - Ігор і Тамара Вітковські, Марта Кічоровська,
5.00 - Тереса Л. Бень

Українське Патріярхальне Товариство, Відділ Ню Гейвен, Конн. - зложили:

120.00 Параскевія Витвицька,
по 100.00 дол. - Михайло і Ірина Бойко, Михайло Ґурський, Люба Данило, Михайло Кухній, Роман і Орися Лаврович, Андрій Данило, Павло Палюга,
75.00 дол. - Ігор і Марія Зубрицький,
по 50.00 дол. - Володимир і Ніна Береза, Лев Левицький Ярослав і Маргарета Попель, Зенон Гарасимчук, Максим і Романа Трібадеау,
по 40.00 дол. - Лев і Орися Марків, Іван і Катерина Румак,
по 30.00 Марія Марків, Григорій і Анна Ґіна, Іван і Ірина Телюк,
по 25.00 дол. Омелян і Анна Висовський, Михайло Ґурський, Василь і Евгенія Добчанський, Іван і Іна Долинський, Олег і Надія Микетей, Стефан і Ольга Посполита, д-р Михайло і М. Снігурович, Мирослав і Надія Троян Осип Червак, Гнат Андрусишин, Осип Данко, Микола і Ольга Духновський, Осип Кузьо, Володимир і Осипа Маслянка Теодор і Марія Романюк, Володимир і Ліда Фіцалович, Мирон і Христина Мельник, Александер і Люба Лабунька,
по 20.00 дол. - Софія Адріянович, Мирослава Белей, Адам Дерешівський, Марта Рудик, Ліда Бойко, Едвард Добош, Іван і Марта Куць,
по 15.00 дол. - Василь Білинський, Михайло Стадницький, Софія Бродич, Микола Гейниш, Іван і Марія Сова,
10.00 дол. - Іван і Ольга Попель,

дальші пожертви:

50.00 Григорій і Анна Ґіна (з нагоди вінчання дочки Люби),
по 25.00 дол. - Стефан і Ольга Посполита (в пам'ять бл.п. Василя Посполити), Роман і Орися Лаврович (в пам'ять бл.п. Омеляна Долинського),
20.00 дол. - Евгенія Добчанська (в пам'ять бл.п. Володимира Дмитерка),

листа ч. 1935 - збірка в Північній Каліфорнії - зібрав і переслав Тарас деЦмайло Кульчицький, зложили:
по 100.00 дол. - д-р Леонід Каменецький (Стоктон), Юрій Федик (Стоктон), д-р Юрій і д-р Надія Сороківський (Сан Франціско),
по 50.00 дол. - Тарас деЦімайло Кульчицький, (Окленд), д-р Ярослав і Оксана Сидорак (Гінсборо),
30.00 дол. - д-р Роберт і Ірена Мідтлей (Кармайкел),
25.00 дол. - Богдан Стеців (Пало Алто),
по 20.00 дол. - Марія Іськів (Сан Бруно), Нестор Козбур (Антох), д-р А. Наклович (Кармайкел),
10.00 дол. Олег Левицький (Берлінґем), Михайло Потрогош (Оакленд),

листа ч. 1894 - збірка в Янґставн, Огайо - зібрав і переслав Дмитро Проць, зложили:
200.00 дол. - Погребник Кінік,
50.00 Микола Штинь,
по 25.00 дол. - Дмитро Проць, Михайло Мартинишин, Василь Прокопик, Теодор Свердан, Стефан Бух, Олекса Рибалт, Михайло Ґудз, Ева Данилик, Андрій Торський, Михайло Болотенний, Степан Василевич, Ілько Рівняк,
по 20.00 дол. - Еміль Гнатів, Олекса Хитра, Петро Савицький, Никола Іванюк, Марія Сушинська, Михайло Цибульський,
15.00 дол. - Василь Сухар,
по 10.00 дол. - Теодор Кулинич, Микола Леник, Микола Маркевич, Григорій Гуменюк, Михайло Хорос, Василь Гаврилко, Василина Іванюк, Григорій Коваль, Богдан Болотенний,
по 5.00 дол. - Дмитро Сенько, Микола Оринич, Стефан Беґезда, Михайло Терлецький, Іван Стрілка,

Українське Патр. Т-во - Відділ в Гартфорді, Конн. - збірка замість квітів на могилу бл.п. Ірини Скочдополь, зложили:

по 50.00 дол. - Д. Д. Юрій і Арета Барановський, Патріярхальне Т-во (Відділ в Гартфорді), Адріян і Христина Сливоцькі,
по 25.00 дол. - Володимир і Стефанія Кебуз, Пласт Прият, Олександер і Анна Пришляк, Ірина Чайковська,
по 20.00 дол. - Ігор і Рома Гайда, Андрій і Віра Рудик, Ірина і Марта Рудик, Евдокія Стельмах,
по 10.00 дол. Володимир Балко, Богдан і Катря Гадзевич, Михайло Гарасимів, Тереса Ґлух, Ірина Капустинська, Богдан і Іванна Козак, Марія Лукасевич, Микола і Єлисавета Муліцкий, Роман і Соня Платош, Володимир Салак, Евген Сиротюк, Лев і Ольга Стекевич, Лідія Фіцалович,
5.00 дол. - Роман і Анна Сокольський,

збірка замість квітів на могилу бл.п. Ярослава Мартинюка - зібрав Михайло Білик у Філядельфії, зложили:

по 50.00 дол. - Н. Лодинська, О. Шумило,
по 30.00 дол. - О. і Р. Гаєцькі, Я. і М. Білик,
по 25.00 дол. - О. Лаврович, Р. і М. Бурковські, М. і М. Качала, М. і О. Гнатейко,
по 20.00 дол. - Я. Федунь, М. і О. Площанський, М. Бакалець,
15.00 дол. - О. і Р. Кобрин,
по 10.00 дол. - Т. Ковалик, С. і О. Домарацький, О. Богославець, В. Воронка, Л. Дубно, Д. П. Якубовська, З. і І. Мандич, В. Оліярник, Е. і В. Шигайло, М. Бурчак, Д. Бобеляк, Л. і І. Турянський, Ю. і М. Химинці, О. Кобзар, І. і О. Буртик, Ф. і О. Вістюк, С. і С. Покора,

Товариство Свята Софія - Комісія Патріяршого Фонду - складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS No: 23 - 74380645

Всі чеки просимо виставляти на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

У першу річницю смерти С. Любомирського-Рихтицького

Минулого року, влітку, 16-го липня 1983 року несподівано й передчасно відійшов у Божу вічність Степан Любомир Рихтицький, який для нас, товаришів його, був незабутнім Любком. Сумна вістка про несподівану смерть Любка, талановитого письменника, який писав під псевдонімом Степан Любомирський, була глибоко болючою. Не хотілось повірити, що міцного, який ніколи не хворів, повного творчих дерзань Любомира не стало серед живих.

Його несподіваний відхід був болючим для його дітей Тамари, Нестора і Ксені, дружини Дарії, матері, брата, родини, як також для його товаришів по зброї Першої Дивізії УПА, друзів, приятелів і знайомих. На жаль, багатьом з тут названих, не пощастило прийти, щоб над його домовиною у безповоротню дорогу сказати востаннє „Прощай..."

Сьогодні, згадуючи св. п. Степана у річницю його смерти, не хочеться вірити, що повного динамізму і оптимізму, творчих дерзань та життєрадісного Любка немає серед нас. На чикагському кладовиці виросла чергова могила, яка вже знову зазеленіла, але він залишився живим у нашій пам'яті й пам'яті багатьох читачів його літературної творчости.

У річницю смерти Любомира Рихтицького слід підкреслити, що у нашому українському житті він належав до винятково кольоритних особистостей. Хто мав нагоду ближче пізнати Любомира, напевно, погодиться з цим твердженням. Його винятковість й кольоритність полягали у письменницькому динамізмі, багатогранному зацікавленні суспільним життям і в неперевершеному оптимізмі. Ці якості його виразно помітні у його літературній творчості. Він створював візію майбутнього. Мабуть, ніколи він не втрачав надії на перемогу, на краще завтра, але був також і реалістом. На жаль, св. п. Любомир не використав повністю свого таланту. До цього причинилися також обставини життя. Його непересічний письменницький талант вимагав без порівняння більшої софістикації й відповідної атмосфери — творчого оточення. Ці фактори у літературній творчості відіграють важливу ролю. Але життя ставило перед ним, як батьком трьох дітей, певні вимоги, які треба було розв'язувати. Йому треба було пов'язати свої літературні дерзання з вимогами щоденного життя. Не зважаючи на це, слід підкреслити, що Любомир Рихтицький був письменником з багатим літературним доробком.

Л. Рихтицький народився 21-го квітня 1921 року у міщанській родині у Дрогобичі. Батько його був старшиною Української Галицької Армії. мати його Євгенія, з дому Божемських, живе в ЗСА. Події Другої світової війни заторкнули також Любомира. Бажання служити Україні, набути військовий вишкіл, щоб згодом стати вояком для своєї батьківщини, як це засвідчив його батько, привело його до Першої Дивізії УНА. Крім літературної творчости, він любив службу у війську, де дослужився до чину старшини. Своє бажання стати українським вояком опісля сплачував у таборі полонених, у Римінї, Італія. І вже тоді, коли він опинився поза таборами полонених у Німеччині, Реґенсбурзі, Новому Ульмі, Мюнхені — ніколи не нарікав і далі любив війська і все любувався у військово-маршових мелодіях та захоплювався військовими фільмами.

Любомир почав писати у юнацьких роках. Коли він був у полоні у Римінї, вийшла перша збірка його новель під заголовком „Сон літньої ночі", яку підписав він як Степан Елерсон. Це в основному були новелі, присвячені боротьбі українського народу, українському підпіллі й ОУН. Видавництво „Життя в таборі" в Римінї 15-го липня 1946 року у своїй вступній статті подало наступну замітку до згаданої збірки: „Сон літньої ночі" — перша спроба молодого автора, досить оригінальна у своєму заложенні і в переведенні, виходить у нашому видавництві в графічному оформленні М. Фесоловича та В. Каплуна, після поборення незвичайно великих труднощів, зв'язаних як все з браком відповідних матеріялів. Тільки завдяки культурно-освітньому референтові табору сотнику Б. Підгайному вдалось видавництву „Життя в таборі" зреалізувати свій намір та дати у руки таборового читача новий доказ праці та намагання хоч в дрібній частині покрити катастрофальний брак книжок у нашому таборі. Сподіваємось, що наше зусилля найде прихильний відгук у таборі, додаючи нам сил до дальшої праці та віри в її доцільність".

Збірка „Сон літньої ночі" складалась з дванадцяти окремих новель, які читачі прочитали з насолодою. Його новелі були сповнені великим оптимізмом і надією, що ось-ось і нам усміхнеться сонце, тримаймося і не падаймо духом. У тодішній міжнародній ситуації цього типу література була на потребу дня. Крім цього, в тій ситуації здобуватись на оптимізм було нелегко.

Перша спроба молодого автора була вдалою і повністю себе виправдала. Цей успіх був поштовхом до дальшої праці. Згодом бачимо його новелі і нариси з цією самою тематикою у почитному ілюстрованому журналі „Пу-Гу".

На літературну творчість Любомира Рихтицького чималий вплив зробив інж. Богдан Підгайний, який в той час був також у таборі полонених у Римінї та заохочував його до літературної творчости. Там же у полоні написав він один із кращих своїх творів „Жорстокі світанки". Тематикою його творчости була боротьба УПА, боротьба українського підпілля. „Жорстокі світанки" послужили до випущення фільму під цією самою назвою.

В видавництві „Дніпрова хвиля" у Мюнхені появився його черговий твір — роман у чотирьох томах під назвою „Гад відходить", а також його праця „Таємний фронт" під іншим псевдонімом — Микола Хортиця. В 1951-56 роках він видав черговий роман під назвою „Дух Прометея", яку присвятив своїй дружині Дарії. Любомир залишив цілу низку, з яких я назвав тільки декілька. Написав він також сценарій „Ніколи не забуду" для фільму, який, як і перший фільм „Жорстокі світанки", зроблено у Канаді.

Пригадую собі мюнхенські часи, коли машинка до писання безперервно стукала на Дахауер штрасе до пізньої ночі. Всі його твори просякнуті оптимізмом. Він не любив плачу, не любив атмосфери Кащенкових творів, часто повторяв, що він пише для наших робітниць і робітників. Його бажанням було, щоб українці були народом, як всі інші, які не тільки плачуть та програють, але й перемагають. Любомир був оптимістом не тільки у своїх творах, але також і в житті.

Він не змарнував ні хвилини часу, залишивши гарну літературну спадщину. Був він, до речі, філателістом, основником серії поштових видань „Української підпільної пошти". Займався і журналістичною працею. Очевидно, в межах газетної статті не можна охопити всієї його літературної та політично-громадської праці, не згадуючи про їх аналізу.

Св. п. Любомир заслуговує на окрему увагу, і слід сподіватись, що колись літературний критик напише об'єктивну оцінку його літературної творчости.

В особі Любомира Рихтицького українська громада втратила українського громадсько-політичного діяча, творчо-активного письменника і українського патріота.

Про збірну...

(Продовження зі стор. 2)

(Продовження зі стор. 2)

ти пораненому. В Ню Йорку помер від ран на голові 63-літній чоловік, якого побив його 14-літній син разом зі своїм трішки старшим товаришем...

Здається, що вже не вистачить молити Бога, щоб опікуватися нашими дітьми, а таки треба активно Йому в цьому допомагати.

О-КА

У смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що дня 6-го липня 1984 року волею Всевишнього відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА

бл. п.

ТЕОДОЗІЯ ВАЦИК

проживши 90 років, народжена у с. Футриненці, пов. Заліщики, Україна.

ПОХОРОН відбувся 10-го липня 1984 р. у Макота, Н. Д.

Горем прибиті:
сини: ЗАХАРІЙ і ПАВЛО

ЗЕМЛЯЦТВО ПЕРЕМИЩИНА

зі сумом повідомляє, що 19-го липня 1984 року на 99-му році життя, помер

бл. п. проф.

ТАДЕЙ РОСТКОВИЧ

почесний член Землячтва Перемищина, довголітній професор Української Академічної Гімназії у Львові, Перемишлі та Зальцбурзі.

ПАНАХИДИ — в суботу і неділю, 21-го і 22-го липня 1984 року у похоронному заведенні Квіна в Асторії, 35-20 Бродвей, Лонґ Айленд Сіти, Н. Й.

ПОХОРОН — у понеділок, 23-го липня 1984 р., о год. 9:15 ранку з церкви Чесного Хреста в Асторії, а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґ, Н. Й.

Шановній Родині щирі співчуття складають б. учні і учениці мужеської і жіночої гімназій у Перемишлі.

З невимовним жалем повідомляємо Родину, Приятелів, дорогих бувшив Учнів, що в четвер, 19-го липня 1984 р., о год. 6:30 ранку, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. проф.

Тадей де Лодзя Ростковнч

народжений 9-го березня 1886 р. у Жижаві на Поділлі, Україна.

Студіював у Відні та Львові. Довголітній професор Академічної Гімназії у Львові, Перемишлі та на еміґрації у Зальцбурзі.

ПАНАХИДИ — в суботу, 21-го липня і неділю, 22-го липня 1984 р. у похоронному заведенні Квіна, 35-20 Broadway, Long Island City, N.Y.

ПОХОРОН — у понеділок, 23-го липня 1984 р., о год. 9:15 ранку з церкви Чесного Хреста в Асторії, а відтак Тлінні Останки будуть перевезені на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґ, Н. Й.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
доньки —
АННА ПІДВЕРБЕЦЬКА з чоловіком АНДРІЄМ
ГАЛИНА ВИННИКІВ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
внуки — АЛЕКСАНДЕР, АСКОЛЬД, АРЕТА і АДРІЯНА
та ближча і дальша Родина в Україні, Англії, Канаді і Америці

Катехитична Конференція у Семінарії св. Василіян

За ініціятивою референта навчання релігії у школах українознавства при дієцезальному відділі релігійного навчання в Стемфорді о. Лева Любинського і благословенням Владики Василя, Екзарха Стемфорду, та заходами Митрополичої Комісії релігійного навчання, в склад якої входять представники усіх чотирьох епархій у ЗСА, влаштовано в приміщеннях Семінарії св. Василія у Стемфорді конференцію для катехитів і катехитичних кандидатів шкіл українознавства в днях 22 до 24 червня ц. р.

На конференції були заступлені всі епархії — за вийнятком Парми, з огляду на смерть св. п. отця шамбеляна Ярослава Данильчука, який був одним із ініціяторів Митрополичої Комісії релігійного навчання і майже до останніх днів свого життя брав особисту участь у всіх катехитичних з'їздах і конференціях.

Під час зайнять учасників практичні лекції з відповідними доповідями-поясненнями перевели члени Митрополичої Комісії отець Роман Мірчук, Філядельфія, і отець Андрій Чировський, Чикаго, отець Петро Ґаладза — референт релігійного навчання, Чикаго, та мгр музики Марійка Фесьо, диригент церковного хору в Байоні, Н. Дж. У конференції взяли участь члени Митрополичої Комісії сестри Єремія, ЧСВВ, і Кляра, С-ПМ, та сестри Теодозія, ЧСВВ, і Бернарда, СПМ.

Реєстрація учасників почалась ввечері 22-го червня і того ж вечора відбулась вступна конференція, на якій катехити шкіл із Асторії, Бриджпорту, Вотервліту, Гартфорду, Нюарку, Ню Гейвен, Озон Парку, Пассейку і Рочестеру у речевій і корисній дискусії виявляли потреби, проблеми та труднощі й недомагання у навчанні релігії в їхніх школах.

Щоб піднести навчання релігії на задовільно вищий ступень потрібні є реґіональні конференції-курси для світських катехитів, щоб легше було всім взяти в них участь; є потреба і більшого числа світських катехитів, бо по деяких школах місцеві душпастирі не можуть багато допомогти з огляду на перетяження своїми церковно-релігійними та парафіяльними обов'язками. Потрібно рівнож поміщати статті на катехитичні теми у нашій католицькій пресі („Шлях", „Америка").

Відчувається брак підручників для укладання повної програми навчання релігії для всіх кляс школи і є потреба одноформности навчачанні в усіх школах. З одобренням прийнято методу навчання серії „З нами Бог", яка вимагає від катехита належного приготування до кожної лекції. У зверненні до всіх отців-душпастирів, які говорять українською мовою, прохається їх допомагати в навчанні, бо і діти, і батькі виявляють більше пошани священикам ніж світським катехитам.

Учасники конференції з Владикою Василем Лостеном (перший справа)

У суботу, 23-го червня, вранці, видимо задоволений числом учасників привітав усіх коротким словом Владика Василь і, побажавши найкращих успіхів у праці, запросив усіх до спільної знімки.

Протягом суботи і неділі відбуто шість сесій-лекцій, у яких практично подано методи навчання, від Першого Св. Причастя почавши, до вищих кляс включно.

Ділову частину конференції відкрив о. Роман Мірчук прочитавши програму лекцій і представивши прелеґентів.

Отець Андрій Чировський докладно пояснив спосіб навчання методою серії „З нами Бог", яку вже давніше запровадили в себе наші брати, закарпатські русини, яку згодом одобрили і поручили їхні ієрархи. Вони створили Східньо-Католицьку Конференцію епархіяльних директорів релігійного навчання і видали підручники навчання релігії, згідно із духом Східньої Церкви, від І-ої до 8-ої кляс та осібні посібники для катехитів, які повчають, як ці підручники у кожній кляси вживати. Ця метода вимагає належного приготування до лекцій катехита та співпраці батьків дітей. Користуючись досвідом закарпатців, одобрили і поручають її також і наші Владики.

Директори українських катехитичних дієцезальних осередків релігійного навчання Америки й Канади вже третій рік дружньо співпрацюють із Східньо-Католицькою конференцією директорів релігійного навчання русинів й кожного року беруть участь у спільних з'їздах і конференціях. За їхньою згодою перекладено на українську мову й пристосовано до навчання у наших школах підручники для перших чотирьох кляс навчання. Метода навчання серії „З нами Бог"—це програма повного східньо-християнського оформлення й духового дозрівання молоді. Отець Чировський звернув увагу і на т. зв. „Повну катехизу", тобто катехитичне навчання і дорослих, яке конечно у нас потрібне. Він подав рівнож досить англійських джерел, які могуть бути допоміжними в навчанні серією „З нами Бог".

Отець Петро Ґаладза продемонстрував звуково-зорові матеріяли для навчання релігії про: „Ранню українську християнську духовість", „Іконографію", „Євангелії" та про „Життя і творчість св. Апостола Павла". Деякі з них можна вже тепер набути у нього, пишучи на адресу: 2245 Вест Супіріор, Чикаґо, Ілл., 60612.

Отець Роман Мірчук подав інформації й пояснення до різних підручників, які ще додатково можна вживати, пояснення про вживання зорових матеріялів та вправ для дітей, і про ікони та їх вживання у школі. Особливу увагу присвячено приготуванню до Першого Св. Причастя та дитячим Службам Божим.

Мґр Марійка Фесьо звернула увагу на важливість співу релігійних пісень у школі і на голосові можливості дітей та добір пісень, що відповідали б їхнім голосовим можливостям. Всі курсанти проспівали під її проводом кілька вибраних нею пісень.

Тому що неможливо в дописі подати всі корисні й цінні пояснення й думки доповідачів, було б побажаним, щоб подані ними матеріяли появились в українській католицькій пресі.

Л. Л.

О. Ковальський—будівельний інженер

Олег Ковальський закінчив науку в Іллинойському університеті в Чикаґо та отримав ступінь маґістра будівельного інженера.

В 1978 році він одержав був ступінь бакалавра з психології в цьому самому університеті.

За зразкову науку він мав повну стипендію. Належав до почесного товариства „Phi Eta Sigma" та „James scholar".

Крім української та англійської мов, вивчав ще й французьку.

Олег отримав матуральне свідоцтво з визначними оцінками зі школи українознавства в Чикаґо, а також з дуже добрим успіхом закінчив український Педагогічний Інститут в цьому ж місті.

Інженер Олег Ковальський

Н. Н.

О. Скоцень...

(Закінчення зі стор. 1)

кові як людини і спортовця мали вплив три чинники: молодеча організація Пласт, де він юнакував, Спортове Т-во „Україна" і його вірний опікун Л. Шепарович. Ці роки, до вибуху Другої світової війни були найбільше знаменними для улюбленого публікою українського футболіста. А там прийшла окупація совєтських військ і перші футбольні змагання Київ — Львів, перша зустріч представників Західньої та Східньої України на львівському грищі в листопаді 1939 року, в якому змагуни столиці України перемогли. О. Скоценя відразу анґажують і кидають спершу до Москви до дружини „Динамо", а відтак переводять у Київ до тамошнього „Динамо", де він перебуває аж до початку німецько-совєтського конфлікту. Він повертається до Львова і помагає відновити спортове українське життя, чи не найсильніше за всі часи — на думку гостя.

А далі іде одисея життя українського спортовця на Захід, через шляхи подібних йому українських скитальців, тільки у О. Скоценя все та всюди позначена футбольними успіхами. Спершу це участь у спортовій дружині на Словаччині „Жіліна" — як змагуна, а відтак як тренера, далі зупинка в Зальцбурґу, Австрія, де він є співосновником спортового товариства, а далі перебування в Німеччині, де в місті Ульмі відновляє знову С.Т.„Україна", як продовження львівського товариства цієї самої назви, та з допомогою друзів робить його сильною футбольною одиницею, яку високо цінять німецькі та інші футбольні дружини.

Втрата статусу „ді-пі" змушує його переїхати до Бельгії з родиною і там працювати в копальнях вугілля, але скоро О. Скоценя анґажує французький футбольний клюб в Ніцці і там він здобуває не лише першенство для свого клюбу, але також славу першого українського спортовця у французькому клюбі.

В 1950 році „Леньо" Скоцень переїздить до Канади, спершу до Едмонтону, а відтак осідає вже на постійно в Торонто і тут продовжує свою працю як організатор У. С. Т. „Тризуб", як тренер, адміністратор а то й міжнародний суддя.

На тому розповідь про цікаве повне переживань спортове життя О. Скоценя закінчується. Але не закінчується ніяк його любов до українського спорту та невичерпна енерґія, яка не дозволяє навіть на спортовій „емеритурі" залишитися без руху. І так Олександер Скоцень, який ціле майже життя боровся за добре ім'я для українського спорту та українського спортовця, поставив собі за нове і велике завдання прославити їх у найбільше доцільній та тривкій формі — книжці спогадів.

„Три повні роки працював він над скриптом і сьогодні, як довідуємося, вона готова до друку. На 400 сторінках друку, міститься не лише історія українського спорту на Західній Україні, але також у Канаді та ЗСА, переплітана спогадами, переживаннями, знімками та змалюванням постатей з українського спортового життя. Книжка, що має назву „З футболом у світ" — це нелегке життя українського футболіста і точна картина нашого спорту на українських і чужих землях. З уваги на дуже скупу спортову літературу — ця книжка матиме унікальну вартість.

Але... як це часто у нас буває, немає багато таких, які зуміли б оцінити задум і працю нашого ентузіяста спорту. І так книжка О. Скоценя шукає тепер фінансової допомоги широкої української спільноти, щоб побачити світло денне. Вже створився ініціятивний комітет прихильників футболу в Чикаґо, що взявся за збірку фондів на ту ціль. Однак це не вистачає, щоб покрити усі кошти, які будуть виносити біля 20-25,000 долярів. Тому саме тепер автор роз'їжджає по різних скупченнях української спільноти в надії, що прихильники нашого спорту, такі як він, зрозуміють і допоможуть у появі його книжки.

Заслухавши його повної ентузіязму розповіді ми певні, що він зуміє своїм ентузіязмом захопити широку громаду і ми вкоротці зможемо вже не лише слухати його спогадів, але читати їх.

Охочих підтримати появу „З футболом у світ" проситься висилати датки на адреси: Ukrainian (Toronto) Credit Union, 295 College Street, Acc. No.1549050 Toronto, Ont. M5T 1S2, або: A. Skocen, 370 Dixon Rd., Apt. 407, Weston, Ont. M9R 1T2, Canada.

Пропам'ятна...

(Закінчення зі стор. 2)

гімназію сьогодні" в большевицькій дійсності пише Дарія Винник. Слід згадати ще про два гарні настроєві вірші Марії Косович і Марії Голод.

Це видання містить коло 140 знімок, які є дуже цінними документами діяльности гімназії. Крім індивідуальних знімок виховаників, є велика кількість групових світлин: Матуральні табльо, поодинокі кляси, самодіяльні гуртки, Марійська Дружина, Пласт, клітина ОУН, хор, драматичні гуртки, концерти, руханкові вправи, прогулянки тощо.

Підсумки

„Пропам'ятна книга" дає нашому громадянству чіткий огляд діяльности першої української дівочої гімназії у Львові під час її існування в 1906-1941 роках, як унікальної з найвищим релігійним і виховним стандартом інституції, що збагатила український народ однією тисяччю патріотичного й едукованого жіноцтва, яке в своїй подавляючій більшості виправдало покладені на нього надії. Деякі із них загинули в боротьбі з наїзником, інші караються по тюрмах і концтаборах, а решта в Україні та на поселеннях високо несе прапор невтомних змагань за краще завтра української нації.

На окреме признання заслуговує Редакційна колеґія, яка муравлиним трудом зуміла зібрати велику кількість вартісного історичного, документального й літературного матеріялу.

Не дозвольмо, що б ця монументальна книга марнувалася на полицях видавництва! Нехай вона стане в кожному свідомому українському домі джерелом незламної віри в краще завтра і наснагою до дальших змагань за незалежну українську державу.

„Ловіть злодія"...

(Закінчення зі стор. 1)

завданням було „привести у стан підвищеної готовності радіольокаційні й електронні контрольні системи СССР на Далекому Сході", інформує ТАСС, але не каже, що повітряні сили ЗСА могли це зробити безпілотним літаком чи іншим військовим рорзівдувальником і не потребували наражати на втрату життя 269 осіб цивільних пасажирів.

Втікаючий злодій, в тому випадку агентство ТАСС і совєтський уряд, хочуть однією кулею вбити двох зайців: скинути вину за трагічний випадок на ЗСА і заявити світові, що, мовляв, перша совєтська версія подій, які сталися в ніч на 1-го вересня 1983 року на Далекому Сході, була правдивою. На Заході однак відомо, що не було одної совєтської „версії", було їх декілька і кожна з них була неправдива, подібна до інформації ТАСС.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II знову виступив проти контролі запліднень, заявивши зібраним на площі св. Петра в Римі, що Римо-Католицька Церква ніколи не погодиться на такі протизаходи, які не є згідні з вченням Церкви. „Церква вчить, що кожна людина повинна бути приготована для місії продовження життя і це є дуже почесна функція в розумінні Церкви для жінок і мужчин", — заявив Папа 10.000 масі вірних, які звичайно збираються на великій спільній авдієнції з головою Церкви.

